

IVN OPEN DAG IN AMSTERDAM, 8 OKTOBER

Er kwamen ongeveer 1300 deelnemers naar deze dag door en voor IVN-ers. Tegenover het Centraal Station stapten zij voor een zacht prijsje in de wachtende rondvaartboten. Daar deelden begeleiders toegangsbuttons en informatie uit.

Wegens een te hoge waterstand voeren wij door de smalle Kolktorenpoort en door alternatieve grachten langs de grote Oude Kerk, voorbij prachtig versierde witte gevels tot aan de met wilde varens begroeide Grimborgwal. We gingen onder een wit ophaalbruggetje door en meerden aan, om vandaar naar de Koninginnezaal van de Artis te lopen, waar we welkom werden geheten.

Onze toegangsbuttons beeldden een spin uit. Deze spin stelde de herfst voor maar ook de vele leden in het land die deel uitmaken van dit Instituut, dat tot doel heeft het bevorderen van natuur- en milieubesef door het organiseren en stimuleren van educatieve activiteiten in de ruimste zin van het woord.

Bij de ingang wachtte ons een reuzespin - ter grootte van een kruiwagen! - gecreëerd uit knoopplastic en schapewol. Rondom deze spin groepeerde zich het personeel van het hoofdkantoor. Ontspannen en aardig beantwoordden zij onze vragen, verwezen ons naar de koffie met koek, de kramen en de diverse activiteiten.

Ik was ingeschreven voor een wandeling door de buurt rond de Plantage Middenlaan. De buurtgeschiedenis - waarin de Artis een grote rol speelde - werd aan ons kleine groepje van 10 IVN-ers uitgelegd. Wij liepen langs het kunstverzetmonument, langs verschillende buurtparkjes waarin meerdere vleugelnootbomen groeiden. Er werd gewezen op de fossielenschelpen in de versleten trap treden, die vervaardigd waren van het uit België afkomstige hardsteen, op de slanke 'monumentale' iepen in de straatbeplanting en op de achter het hek van de Hortus voorkomende fruitbomen, uitheemse eikensoorten en de oude Ginkgo.

Voor veel van de aan elkaar gebouwde huizen groeide een moedig stukje groen, zoals een jonge ruwe berk op het trottoir, de klimplant langs de gevel en een grote vlier ontsproten in een kiertje in een voortrap. In een miniscuul voortuintje groeide een 30-jarige vijgeboom met vruchten.

Als laatste halte van de buurtwandeling was het door Berlage ontworpen gebouw van de Diamantwerkersbond, gebouwd in een periode waarin de slijpers in kelders woonden die te laag waren om recht op te staan. In de toren bevindt zich een bolraam waarvan de ruiten een geslepen diamant vormen.

Terug naar het IVN-gebouw voor een kijkje in de bibliotheek waar we gratis 3 grote vlinderaffiches mochten uitzoeken. Er was een videopresentatie over het werk van het IVN en een reportage van hun zomerkamp. In de spel-doe-kamer konden de kinderen onder de microscoop pissebedden, duizendpoten en spinnen bekijken.

Tegenover de tentoonstelling over de Utrechtse flora en de informatiehoek over knotwilgen, gebruikten we de lunch in een provisorische 'tent'.

Er volgde een Kringloop Cabaret geestig uitgevoerd door de Dienst Groenvoorzieningen en Milieu-educatie uit Den Haag. Ooit een bierblik-xylofoon gehoord?

In de middag konden kinderen van alles uitvoeren: knutselen, film kijken of een werkblad kiezen. Ook kwam een flippergang aan bod.

Ik stapte met een groepje van 5 richting de Hortus. Via een zijspoor dwaalden we af naar een demonstratie voor schoolbiologen. Er werd heerlijk geknoeid met maizenapap in een grappig wisselend weerstandsexperiment.

In de Hortus aangekomen liep ik op m'n eentje door de palmenkas, de knusse varenkas en de succulentenkas, waarin veel planten bloeiden. Deze Hortus komt op mij over als een particuliere tuin, dit in tegenstelling met de Leidse Hortus. De bescheiden buitenbedden zijn sierlijk gevormd en afgezet door zeer lage buxusstruikjes. Een grote selectie bloeiende astersoorten, vele potentilla's, een verrassend gevarieerde fuchsiatuin, meerdere maretakken en naast één van de waterpartijen rietorchissen. In verband met diefstal was de (warde) orchideeënkas gesloten.

Andere musea binnen een steenworp afstand van het IVN-kantoor werden voor een halve prijs of gratis opengesteld. Op de eerste verdieping van het Geologisch Museum vond ik een paar antwoorden op vragen die door Voor- schotense kinderen de dag tevoren in ons Jan Verwey-centrum werden gesteld: die kleine onderdeeljes in het schelpengruis onder hun microscoop bleken achteraf fragmenten van a) anthraciet en b) een zeeëgel te zijn.

Het was een boeiende, leerzame dag. Zeker je petje af voor het dappere IVN-personeel en hun zeer goede, overzichtelijke organisatie.

J.M. van Sambeek

GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT GEKNIPT

DE DUINEN VERDIENEN EEN BETERE BESCHERMING

In vergelijking met de duinen in de ons omringende landen zijn de Nederlandse duinen zeer gevarieerd. De nationale en internationale waarde van het Nederlandse kustduingebied kan echter nog vergroot worden, wanneer er een betere bescherming komt en als het beheer meer gericht wordt op natuurontwikkeling. Dit zegt de Natuurbeschermingsraad in een advies aan de minister van Landbouw en Visserij over het versterken van de natuurfunctie van de duinen.

De raad vindt dat voorzieningen voor intensieve recreatie en militair gebruik in principe niet thuishoren in de duinen. Extensieve recreatie en aangepaste methoden van waterwinning kunnen wel samengaan met de natuurfunctie van de duinen. Het terreinbeheer dient meer gericht te worden op de natuurlijke processen die zich in het duingebied voordoen zoals verstuiwing, ontwikkeling van primaire duintjes, sluftervorming en ontwikkeling van natuurlijke binnenduimbossen. Het herstel van de dynamiek van het duinmilieu is een belangrijke voorwaarde voor het voortbestaan van het gehele scala aan levensgemeenschappen in de duinen.

De Natuurbeschermingsraad wil de waterwinning in de duinen verminderen, zodat verdroogde duinvalleien zich kunnen herstellen. Het beheer van de duinen is erg versnipperd; er zijn vele eigenaren en beheerders. De Raad steunt daarom de initiatieven van Noord- en Zuid-Holland om te komen tot een overleg tussen de beheerders van duingebieden.

De natuurbeschermingswet is een geschikt middel om duingebieden te beschermen tegen verdere aantasting en het beheer te richten op natuurontwikkeling. Op dit moment ligt het tempo waarin duingebieden tot staatsnatuurmonument verklaard worden erg laag. De Raad somt een aantal duingebieden op die aanmerking komen om bij voorrang onder de wet gebracht te worden, bijvoorbeeld 't Zwin bij Cadzand, de Waalsdorpervlakte, Berkheide, de duinen van Zuid-Kennemerland rond Zandvoort, de duinen van Six en de nog niet beschermde duingebieden op de Waddeneilanden.

Het advies 'De bescherming van de duinen als natuurgebied' is te bestellen door storting van f 7,-- op postgiro 1565666 van de Natuurbeschermingsraad te Utrecht, onder vermelding van 'advies over het kustduingebied'.